

BƯỚC TIẾN TRONG QUAN HỆ NHẬT BẢN - HÀN QUỐC

PHAN CAO NHẬT ANH*

Tóm tắt: Trong những năm vừa qua, dưới chính quyền của Thủ tướng Nhật Bản Shinzo Abe và Tổng thống Hàn Quốc Park Geun-Hye, quan hệ Nhật Bản và Hàn Quốc đang có những bước tiến rõ rệt. Đặc biệt, cuối năm 2015 hai bên đã đạt được thỏa thuận về “vấn đề “phụ nữ mua vui” trong Chiến tranh Thế giới thứ hai đánh dấu bước cải thiện mới trong quan hệ hai nước. Việc hai nước ký Thỏa thuận an ninh chung chia sẻ thông tin tình báo quân sự (GSOMIA) năm 2016 càng thêm chứng tỏ điều này. Bài viết phân tích, đánh giá quan hệ song phương Nhật Bản – Hàn Quốc từ năm 2013 đến nay và đưa ra một số dự báo.

Từ khóa: Nhật Bản, Hàn Quốc, Ngoại giao

1. Cải thiện quan hệ ngoại giao

Quan hệ Nhật Bản – Hàn Quốc trong thời gian từ khi ông Shinzo Abe làm Thủ tướng Nhật Bản (lần thứ 2) và bà Park Geun-hye nhậm chức Tổng thống Hàn Quốc đã có những bước cải thiện đáng kể. Khúc mắc giữa Nhật Bản và Hàn Quốc luôn xoay quanh vấn đề tranh chấp chủ quyền quần đảo Takeshima/Dokdo và sự khác biệt trong cách đánh giá những vấn đề lịch sử thời kỳ Chiến tranh Thế giới thứ hai. Khi mới nhậm chức, Tổng thống Hàn Quốc Park Geun-Hye đã từ chối đàm phán với Thủ tướng Shinzo Abe và chỉ trích quan điểm lịch sử cũng như thái độ của Nhật Bản đối với quá khứ chiến tranh. Bà Park Geun-Hye coi cơ sở cho việc phát triển mối quan hệ giữa hai nước là việc tôn trọng 2 tuyên bố mà Nhật Bản đã từng đưa

ra. Thứ nhất là tuyên bố năm 1995 do Cựu Thủ tướng Murayama Tomoichi đề xuất, bày tỏ sự hối hận sâu sắc đối với việc cai trị thuộc địa và hành động xâm lược của Nhật Bản tại Châu Á. Tuyên bố thứ hai là lời xin lỗi của Cựu Chánh văn phòng Nội các Kono Yohei đưa ra năm 1993 về những phụ nữ bị buộc làm nô lệ tình dục cho quân đội Nhật Bản trong Chiến tranh Thế giới thứ hai.

Hàn Quốc nhiều lần chỉ trích Nhật Bản đang tìm cách rút lại lời xin lỗi trong quá khứ, đồng thời hối thúc nước này không nên tiếp tục các hành động làm tổn thương các nạn nhân người Hàn Quốc bị bắt làm nô lệ tình dục trong Chiến tranh. Liên quan đến vấn đề này, học giả Kim Tae-gyu đã phê phán trên Thời báo Hàn Quốc số ra ngày 28/2/2014 rằng Thủ tướng Shinzo Abe và cấp dưới của ông đã tìm cách xem xét lại,

* TS, Viện Nghiên cứu Đông Bắc Á

thậm chí là vô hiệu hóa “Tuyên bố Kono” năm 1993¹.

Trong khi đó, Mỹ với tư cách là đồng minh quan trọng của cả Nhật Bản và Hàn Quốc đã nỗ lực đóng vai trò trung gian nhằm cải thiện quan hệ giữa hai bên. Nhật Bản và Hàn Quốc là hai đồng minh thân cận nhất của Mỹ tại Châu Á nên việc hợp tác để xây dựng mối quan hệ tốt hơn sẽ có lợi cho cả hai quốc gia.

Ngày 25/03/2014, tức là sau ngày thứ hai của Hội nghị thượng đỉnh An ninh Hạt nhân tổ chức tại thành phố La Haye, Hà Lan đã diễn ra cuộc gặp thượng đỉnh giữa Thủ tướng Nhật Bản Shinzo Abe, Tổng thống Mỹ Barack Obama và Tổng thống Hàn Quốc Park Geun-hye². Cuộc gặp gỡ với vai trò trung gian của Mỹ được cả hai phía Nhật Bản và Hàn Quốc hoan nghênh. Tổng thống Park Geun-hye nói việc ba nhà lãnh đạo nhóm họp và thảo luận vấn đề hạt nhân của Bắc Triều Tiên là hành động ý nghĩa. Về phía Nhật Bản, ngày 26/3/2014, Chánh văn phòng Nội các Nhật Bản Suga Yoshihide bày tỏ hy vọng, cuộc gặp thượng đỉnh 3 bên ở La Haye, sẽ giúp Nhật Bản và Hàn Quốc cải thiện quan hệ. Nhật Bản xem cuộc gặp này là bước đầu tiên tiến tới xây dựng mối quan hệ các cấp, hướng tới tương lai với Hàn Quốc³.

¹ Thông tấn xã Việt Nam, “Tuyên bố Kono và triển vọng quan hệ Nhật – Hàn”, *Tin tham khảo thế giới* 04/03/2014, tr. 6.

² 日米韓、対北連携を強化..歴史問題取り上げず (Nhật - Mỹ - Hàn, tăng cường liên kết đối phó Bắc Triều Tiên, không bàn vấn đề lịch sử), <http://www.yomiuri.co.jp/politics/news/20140326-OYT1T00298.htm>.

³ Website NHK, truy cập ngày 26/03/2014

Tuy nhiên, tại cuộc họp có những hình ảnh cho thấy thái độ phía Hàn Quốc khi đó vẫn chưa cởi mở. Tờ báo mạng Sankei Nhật Bản viết: “Ông Abe tươi cười chào bằng tiếng Hàn Quốc nhưng bà Park thể hiện thái độ lạnh lùng và cũng không nhìn đáp lại. Khi các phóng viên đề nghị ba nhà lãnh đạo bắt tay nhau để chụp ảnh, Tổng thống Park cũng không đáp ứng. Một cuộc gặp cấp cao kỳ lạ thể hiện quan hệ lạnh nhạt giữa Nhật Bản và Hàn Quốc. Sau buổi hội đàm bà Park mới bớt căng thẳng và mỉm cười bắt tay với ông Abe”⁴. Dù vậy, có thể thấy rằng hội nghị thượng đỉnh ba bên Mỹ - Nhật - Hàn là cuộc gặp gỡ đầu tiên giữa Thủ tướng Shinzo Abe và Tổng thống Park Geun-hye kể từ khi hai người lên nắm quyền. Đây là bước đầu trên con đường hàn gắn những rạn nứt trong quan hệ song phương Nhật – Hàn.

Ngày 2/11/2015, cuộc gặp thượng đỉnh giữa Tổng thống Hàn Quốc và Thủ tướng Nhật Bản đã diễn ra tại Seoul. Hội nghị lần này là cuộc đàm phán song phương chính thức đầu tiên sau 3 năm rưỡi, từ khi hai nhà lãnh đạo lên nắm quyền. Điều này cho thấy những nỗ lực của hai nhà lãnh đạo trong việc vượt qua những bất đồng về lịch sử để tiến tới mối quan hệ hợp tác chặt chẽ hơn. Trong cuộc họp báo ngay sau cuộc hội đàm, Thủ tướng Shinzo Abe nói: “Liên quan đến vấn đề “phụ nữ mua vui”, tôi tin rằng chúng ta không nên để lại những điều khó khăn cho

⁴ 朴大統領、唇かみしめ 安倍首相の韓国語挨拶も握手も“無視” 「幼稚さの表れ」 (Tổng thống Park không bắt tay, không nhìn Thủ tướng Abe chào bằng tiếng Hàn) <http://sankei.jp.msn.com/world/news/140327/kor14032708190001-n1.htm>.

thế hệ tương lai, trong khi đang cố gắng xây dựng một mối quan hệ hợp tác định hướng cho tương lai. Năm nay đánh dấu lễ kỷ niệm lần thứ 50 bình thường hóa quan hệ (Nhật Bản - Hàn Quốc). Nhớ về điều đó, chúng tôi đã nhất trí thúc đẩy đàm phán để đạt được thỏa thuận nhằm đưa ra những giải pháp nhanh nhất có thể⁵.

Cuộc gặp thượng đỉnh này được xem là bước đột phá về mặt ngoại giao của Thủ tướng Shinzo Abe, người luôn tìm kiếm các cuộc đàm phán song phương với bà Park trong bối cảnh Mỹ ra sức thúc đẩy cải thiện quan hệ giữa hai nước đồng minh quan trọng Nhật Bản và Hàn Quốc để ứng phó tốt hơn đối với các thách thức an ninh trong khu vực như sự trỗi dậy của Trung Quốc và Bắc Triều Tiên⁵.

Năm 2015 đánh dấu 50 năm ký kết hiệp ước bình thường hóa quan hệ ngoại giao giữa hai nước Nhật Bản – Hàn Quốc. Trong những ngày cuối cùng của năm, hai bên đã đạt được thỏa thuận cuối về vấn đề “phụ nữ mua vui”. Chính phủ Nhật Bản hứa sẽ hỗ trợ tài chính cho một tổ chức do Chính phủ Hàn Quốc thành lập nhằm chữa trị bệnh tâm lý cho những phụ nữ đó. Số tiền tài trợ trị giá hơn 9 triệu đô la Mỹ được chi trả một lần. Hai chính phủ đã xác nhận thỏa thuận này sẽ không thay đổi. Đây có thể coi là thỏa thuận lịch sử, mang tính đột phá, mở đường để hai nước xây dựng mối quan hệ hợp tác hướng

tới tương lai. Sự tiến triển này cũng sẽ đặt nền tảng cho việc đẩy mạnh hợp tác an ninh giữa Nhật Bản và Hàn Quốc, cũng như giữa Nhật Bản, Mỹ và Hàn Quốc.

Năm 2016, quan hệ Nhật Bản – Hàn Quốc vẫn trong xu hướng âm dần lên. Thủ tướng Shinzo Abe và Tổng thống Park Geun-hye hai lần trực tiếp gặp nhau bên lề Hội nghị thượng đỉnh An ninh Hạt nhân tại Mỹ vào tháng 4 và Hội nghị thượng đỉnh Á-Âu (ASEM) diễn ra tại Mông Cổ vào tháng 7. Ngoài ra hai lãnh đạo còn điện đàm trao đổi những vấn đề có liên quan. Theo dự kiến ban đầu, hai lãnh đạo sẽ gặp nhau thêm một lần nữa tại hội nghị thượng đỉnh 3 nước Nhật - Trung - Hàn tổ chức vào tháng 12 năm 2016 tại Nhật Bản, nhưng hội nghị này đã hoãn sang năm 2017. Trong các cuộc gặp gỡ, hai bên đều có quan điểm chung là thực hiện thỏa thuận đạt được vào tháng 12 năm 2015 về “vấn đề phụ nữ mua vui”, thúc đẩy hơn nữa quan hệ song phương Nhật Bản-Hàn Quốc.

Trong năm 2016, hai nước đã có những hành động cụ thể từng bước triển khai thỏa thuận nhằm giải quyết vấn đề “phụ nữ mua vui”. Chính phủ Hàn Quốc thành lập Ủy ban chuẩn bị cho quỹ hỗ trợ những người “phụ nữ mua vui”. Tiếp đó, quỹ “Hòa giải và Hàn gắn” do phía Nhật Bản hỗ trợ tài chính chính thức được thành lập. Quỹ này đã tổ chức cuộc họp ban giám đốc đầu tiên tại văn phòng của quỹ ở Seoul với người đứng đầu là bà Kim Tae-hyun, giáo sư danh dự Đại học Phụ nữ Sungshin. Quỹ “Hòa giải và Hàn gắn” đã bắt đầu hỗ trợ tiền cho những người

⁵ Abe, Park to seek early resolution of 'comfort women' dispute, <http://www.japantoday.com/category/politics/view/abe-park-to-seek-early-resolution-of-comfort-women-dispute>

đã hoàn tất các thủ tục cần thiết. Theo quỹ này, 29 người từng là “phụ nữ mua vui” thời chiến đồng ý nhận tiền hỗ trợ. Gia đình những người đã chết, tính đến thời điểm hai nước đạt thỏa thuận, sẽ được nhận khoảng 20.000 đô la Mỹ.

2. Tăng cường hợp tác an ninh đối phó với Triều Tiên

Vấn đề hạt nhân của Triều Tiên vẫn tiếp tục được xem là nguy cơ an ninh của hai nước Nhật Bản, Hàn Quốc nói riêng, của thế giới nói chung. Ngày 9/9/2016, Triều Tiên đã tiến hành thành công vụ thử hạt nhân lần thứ 5 tại một địa điểm thử ở miền Bắc nước này. Các chuyên gia nói rằng vụ thử này có sức công phá vào khoảng 10 kiloton, tương đương với 70-80% sức công phá của quả bom nguyên tử ném xuống Hiroshima. Trước đó, bốn lần thử hạt nhân của Triều Tiên diễn ra vào tháng 10 năm 2006, tháng 5 năm 2009, tháng 2 năm 2013 và tháng 1 năm 2016. Có thể nhận thấy những lần thử hạt nhân trước đây diễn ra khoảng 3 năm 1 lần, nhưng lần thử thứ 4 và 5 trong năm 2016 chỉ cách nhau 8 tháng. Năm 2016, Triều Tiên đã bắn hơn 20 quả tên lửa với 5 chủng loại khác nhau. Loại Teapodong 2 có tầm bắn vươn tới lãnh thổ nước Mỹ, Musudan có thể tấn công căn cứ quân sự của Mỹ ở đảo Guam, loại tầm trung Nodong, loại tầm ngắn Scud và loại SLBM bắn từ tàu ngầm. Trong đó, loại Teapodong vẫn trong giai đoạn phát triển, song loại Nodong và Musudan có tầm bắn đến lãnh thổ Nhật Bản được xem là đã hoàn

thiện⁶. Mức độ thử nghiệm gia tăng cả về số lượng và chất lượng khiến các nước láng giềng trong đó có Nhật Bản và Hàn Quốc vô cùng lo ngại. Những hành động của Triều Tiên vô hình trung khiến Nhật Bản và Hàn Quốc phải chung tay tăng cường sức mạnh đối phó. Trước động thái của Triều Tiên, Hàn Quốc đã tuyên bố sẽ mở lại đối thoại với Nhật Bản về thỏa thuận chia sẻ thông tin tình báo để đối phó hiệu quả hơn với các mối đe dọa từ Bình Nhưỡng⁷.

Sau cuộc gặp thượng đỉnh đầu tiên trong năm 2015, Thủ tướng Shinzo Abe và Tổng thống Park Geun-hye tiếp tục có hai cuộc gặp trong năm 2016, thảo luận về vấn đề Triều Tiên. Hai nước đều nhất trí lên án mạnh mẽ Triều Tiên vi phạm các nghị quyết của Hội đồng Bảo an Liên Hợp Quốc. Đồng thời kêu gọi Hội đồng Bảo an Liên Hợp Quốc cần hợp tác và nhanh chóng đưa ra các biện pháp trừng phạt mới đối với Triều Tiên. Phía Nhật Bản bày tỏ sự ủng hộ đối với quyết định của Hàn Quốc triển khai hệ thống chống tên lửa tối tân của Mỹ mang tên Hệ thống Phòng thủ tầm cao giai đoạn cuối (THAAD) nhằm đối phó với Triều Tiên.

Dấu mốc quan trọng trong hợp tác hai nước là nối lại việc trao đổi thông tin tình báo đã từng đổ vỡ cách đây 4 năm. Năm 2012 Hàn Quốc và Nhật Bản đã nhất trí ký kết Hiệp định Thông tin Tình báo và An

⁶ 「北朝鮮核の脅威はどこまで」 (Sự đe dọa của Bắc Triều Tiên sẽ đi đến đâu), <http://www.nhk.or.jp/kaisetsu-blog/100/252285.html>.

⁷ Japan, U.S., S Korea to step up pressure on N Korea, <https://www.japantoday.com/category/politics/view/s-korea-plans-to-restart-talks-on-military-pact-with-japan>.

ninh chung (GSOMIA), nhưng sau đó, Hàn Quốc đã đề nghị hoãn do vấp phải chỉ trích của quốc hội nước này về việc chính phủ không công khai đàm phán xúc tiến hiệp định với Nhật Bản. Ngày 23 tháng 11 năm 2016, Đại sứ Nhật Bản Nagamine Yasumasa và Bộ trưởng Quốc phòng Hàn Quốc Han Min-koo ký Hiệp định Thông tin Tình báo và An ninh chung tại Seoul. Thậm chí, có ý kiến cho đây là hiệp định quân sự đầu tiên giữa hai nước sau năm 1945. Hiệp định này tăng cường hợp tác giữa hai nước trong tình hình Triều Tiên liên tục thử hạt nhân và tên lửa đạn đạo. Việc ký kết thỏa thuận này có thể giúp Nhật Bản và Hàn Quốc chia sẻ trực tiếp thông tin tình báo quân sự, trong đó có vũ khí hạt nhân và tên lửa của Triều Tiên mà không cần trung chuyển qua Mỹ. Các phương tiện truyền thông Nhật Bản đưa tin thỏa thuận đã đưa ra qui định nghiêm ngặt đối với cấp bảo mật của thông tin tình báo được chia sẻ. Tất cả thông tin tình báo mà Hàn Quốc cung cấp cho Nhật Bản sẽ được chỉ định là “mật” không được cung cấp cho bên thứ ba.

Hiệp định Thông tin Tình báo và An ninh chung Nhật - Hàn bao gồm 21 điều khoản, với nội dung chính quy định về cấp độ bí mật thông tin sẽ trao đổi, cách thức cung cấp thông tin, nguyên tắc bảo hộ thông tin, phạm vi đối tượng được tiếp cận thông tin, cách hủy thông tin sau khi trao đổi, đối sách đề phòng rò rỉ thông tin hay mất mát dữ liệu, và nguyên tắc giải quyết tranh chấp. Cấp độ bí mật quân sự trao đổi giữa hai bên được quy định là những bí mật quân sự cấp II trở

xuống. Luật bảo hộ bí mật quân sự của Hàn Quốc chia thông tin quân sự làm ba cấp độ. Cấp độ I là những thông tin nếu bị rò rỉ sẽ gây nguy hiểm nghiêm trọng tới an ninh, an toàn quốc gia. Cấp độ II là những thông tin “nguy hiểm” đáng kể nếu bị rò rỉ, và cấp độ III là thông tin “tương đối nguy hiểm” nếu bị rò rỉ. Thông tin quân sự cấp độ I không thuộc phạm vi trao đổi giữa Seoul và Tokyo theo hiệp định này. Hiệp định trên cũng quy định rằng các bí mật quân sự phải được truyền đạt tới người phụ trách thông qua kênh liên lạc giữa hai chính phủ, và hai nước phải chịu trách nhiệm về bảo mật thiết bị lưu trữ thông tin liên quan. Hiệp định này có hiệu lực một năm, và sẽ tự động gia hạn thêm mỗi lần một năm nếu hai nước không có thông báo bằng văn bản cho nước kia trong vòng 90 ngày trước khi hiệp định hết hiệu lực⁸.

Chính phủ Hàn Quốc cho biết việc ký kết thỏa thuận giúp Hàn Quốc sử dụng linh hoạt chức năng tình báo của Nhật Bản, có thể trực tiếp lấy thông tin tình báo liên quan đến Triều Tiên từ Nhật Bản mà không cần thông qua Mỹ, đặc biệt là tình huống Triều Tiên triển khai hoạt động quân sự dồn dập đe dọa lợi ích an ninh của Hàn Quốc. Điều này giúp nâng cao độ chính xác của thông tin tình báo, đồng thời cũng sẽ tăng cường hợp tác quân sự giữa Nhật Bản và Hàn Quốc trong việc ứng phó với mối đe dọa hạt nhân từ Triều

⁸ Ký kết Hiệp định đàm bảo thông tin quân sự chung Hàn-Nhật http://world.kbs.co.kr/vietnamese/news/news_hotissue_detail.htm?lang=v&id=news_hotissue&No=10063269¤t_page=.

Tiên, và cũng có lợi cho ba bên Nhật – Mỹ – Hàn tiếp tục tăng cường hợp tác quân sự⁹.

Ngoại trưởng Nhật Bản Kishida Fumio nói ông hy vọng hiệp định này sẽ giúp trao đổi thông tin thuận lợi và nhanh chóng hơn, trong tình hình có các mối đe dọa do việc phát triển hạt nhân và tên lửa của Triều Tiên. Bộ trưởng Quốc phòng Hàn Quốc cho biết ông hy vọng hiệp định này sẽ đẩy mạnh năng lực giám sát của nước này, đồng thời tăng cường mạnh mẽ khả năng đối phó với những hành động khiêu khích của Triều Tiên¹⁰.

Đánh giá về Hiệp định Thông tin Tình báo và An ninh chung giữa Nhật Bản và Hàn Quốc, ông Mark Fitzpatrick, giám đốc điều hành của Viện Nghiên cứu Chiến lược Quốc tế của Mỹ (IISS) nói rằng hiệp định được ký vào ngày 23/11 là quá muộn. Những người phản đối hiệp định tỏ ra thiện cận và hời hợt. Đây là sự hợp tác quan trọng để chống lại kẻ thù chung, một kẻ thù trở nên mạnh và nguy hiểm hơn. Theo ông Mark Fitzpatrick, dù có những kết nối quân sự trực tiếp mới giữa Tokyo và Seoul, khối lượng thông tin tình báo sẽ không giảm và tốc độ nhận thông tin của các lực lượng Mỹ không bị chậm lại¹¹.

3. Một vài nhận xét

Hơn 50 năm qua, Nhật Bản và Hàn Quốc đã hợp tác để cùng tận hưởng hòa bình và

⁹ Thông tấn xã Việt Nam, "Xung quanh thỏa thuận chia sẻ thông tin tình báo Hàn Quốc – Nhật Bản", *Tin tham khảo thế giới* ngày 28/11/2016, tr. 13-15.

¹⁰ Tin NHK truy cập ngày 23/11/2016, <https://www3.nhk.or.jp/nhkworld/vi/>

¹¹ Thông tấn xã Việt Nam, "Xung quanh thỏa thuận chia sẻ thông tin tình báo Hàn Quốc – Nhật Bản", *Tin tham khảo thế giới* ngày 28/11/2016, tr. 13-15.

thịnh vượng, dù đôi lúc xảy ra đối đầu và cạnh tranh. Hiện nay, khu vực Châu Á Thái Bình Dương, đang là điểm nóng với những mối quan hệ đan xen phức tạp có tác động đến ngoại giao Nhật Bản–Hàn Quốc. Hơn nữa, nội chính Hàn Quốc đang diễn ra vụ bê bối liên quan đến bà Choi Soon-sil, bạn thân cận với Tổng thống Park Geun-hye bị cáo buộc can thiệp vào việc điều hành đất nước khiến khả năng bà Park Geun-hye từ chức trong thời gian tới là rất cao. Do đó, khó có thể nhận định chính xác về quan hệ Nhật–Hàn trong thời gian tới. Tuy nhiên, với những thành quả ngoại giao hai nước và tình hình khu vực trong những năm vừa qua, có thể lạc quan vào xu hướng mới tích cực trong quan hệ Nhật Bản–Hàn Quốc bởi những yếu tố sau.

Nhật Bản và Hàn Quốc đã tổ chức hội đàm cấp cao, trao đổi một cách thẳng thắn những quan điểm và thách thức chưa giải quyết được để cải thiện quan hệ. Điều này có lợi cho quan hệ hai nước, nhất là trong bối cảnh tình hình quốc tế có nhiều chiều hướng phức tạp hiện nay.

Những động thái của Triều Tiên cho thấy dường như nước này không ý định dừng thử nghiệm hạt nhân và bắn tên lửa. Bản thân Triều Tiên đã xác định sẽ phát triển quân sự tăng cường sức răn đe của nước này. Nhật Bản và Hàn Quốc chắc chắn sẽ tiếp tục chung tay đối phó với Bắc Triều Tiên. Hợp tác an ninh Nhật Bản - Hàn Quốc sẽ tiếp tục được tăng cường trong bối cảnh Bắc Triều Tiên tiếp tục có những hành động khiêu khích.

Trung Quốc là nhân tố tác động đến quan hệ Nhật Bản - Hàn Quốc. Những hành động cứng rắn của Trung Quốc trên Biển Đông và Hoa Đông nhằm thay đổi hiện trạng khiến Nhật Bản quan ngại. Đồng thời, quan hệ Hàn- Trung xấu đi sau khi Hàn Quốc và Mỹ đạt được thỏa thuận triển khai hệ thống phòng thủ tên lửa tầm cao giai đoạn cuối (THAAD) ở nước này để đối phó với những mối đe dọa có thể có từ Triều Tiên. Những điều này gián tiếp thúc đẩy Tokyo và Seoul xích lại gần nhau.

Những động thái của Mỹ gần đây cho thấy Tổng thống Donald Trump dường như sẽ vẫn coi trọng quan hệ đồng minh với Nhật Bản và Hàn Quốc. Mặt khác, cả Nhật Bản và Hàn Quốc đều tranh thủ xây dựng sự tin cậy với chính quyền Donald Trump. Mỹ có vai trò trung gian làm cho quan hệ Nhật - Hàn sẽ tốt hơn trong tương lai.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Thông tấn xã Việt Nam, “Xung quanh thỏa thuận chia sẻ thông tin tình báo Hàn Quốc – Nhật Bản”, *Tin tham khảo thế giới* ngày 28/11/2016, tr. 13-15.

2. Thông tấn xã Việt Nam, “Tuyên bố Kono và triển vọng quan hệ Nhật – Hàn”, *Tin tham khảo thế giới* 04/03/2014, tr. 6.

3. Ký kết Hiệp định đảm bảo thông tin quân sự chung Hàn-Nhật http://world.kbs.co.kr/vietnamese/news/news_hotissue_detail.htm?lang=v&id=news_hotissue&No=10063269¤t_page=.

4. *Japan, U.S., S Korea to step up pressure on N Korea*, <https://www.japantoday.com/category/politics/view/s-korea-plans-to-restart-talks-on-military-pact-with-japan>.

5. 朴大統領、唇かみしめ 安倍首相の韓国語挨拶も握手も“無視” 「幼稚さの表れ」 (Tổng thống Park không bắt tay, không nhìn Thủ tướng Abe chào bằng tiếng Hàn), <http://sankei.jp.msn.com/world/news/140327/ko14032708190001-n1.htm>.

6. 「北朝鮮核の脅威はどこまで」 (Sự đe dọa của Triều Tiên sẽ đi đến đâu), <http://www.nhk.or.jp/kaisetsu-blog/100/252285.html>.

7. 日米韓、対北連携を強化...歴史問題取り上げず (Nhật - Mỹ - Hàn, tăng cường liên kết đối phó Triều Tiên, không bàn vấn đề lịch sử), <http://www.yomiuri.co.jp/politics/news/20140326-OYT1T00298.htm>.

8. Tin NHK truy cập ngày 23/11/2016, <https://www3.nhk.or.jp/nhkworld/vi/>.